

Art Starratt op de Floriade, tussen dochter Caral en Cheryl (r).

Crash haalt 'Marlin Democrat' Eresaluut in VS voor oorlogsheld

DOOR PAUL VAN DER KOOIJ
VIJFHUIZEN - Crash-vrijwilligst Janny Herfst heeft de krantenkolommen in de VS gehaald door bloemen te leggen op het graf van een man die in 1944 met zijn bommenwerper omhoog zield in de polder.

Ook was er veel aandacht voor de speech waarin ze een erbetoon bracht aan deze Art Starratt. Ze deed dat namens de bewoners van Haarlemmermeer en de rest van Nederland, maar ook in naam van de vrijwilligers van 'haar' luchtoorlog- en verzetmuseum.

Janny Herfst eert Art Starratt.

FOTO FRITS HERFST

Toen Janny in 2010 een lezing voorbereide over de onfortuinlijke vlucht, zocht ze contact met de nog levende bemanningsleden. Familie van piloot Walter B. LeClerc reageerde mondjesmaat op haar mailtjes. Met bommenrichter Starratt, wiens kinderen een website met zijn oorlogsherinneringen hadden gemaakt, ontstond juist

een wekelijks mailcontact. Toen de Hoofddorpse vertelde dat er plannen waren om een fietspad bij de crashsite te vernoemen naar de piloot, was de redder zelfs dolenthousiast: „Dat is mooier dan medailles die toch in en la verdwijnen. En aan Walter heb ik mijn leven te danken. Kort voor de onthulling van

de voorpagina van de 'Marlin Democrat' staat in het teken van het Haarlemmermeerse bezoek.

het pad, op 4 mei 2012, overleed Starratt en werd hij met militaire eer begraven. De contacten over de oceaaneven. Zo lagen er foto's van hem en andere bemanningsleden. Plus het dikke logboek dat hij bijhield tijdens de vijftien maanden in het krijtsgevangenkamp Stalag Luft I in het latere Oost-Duitsland, waar Art net na de bevrijding uit ontsnapte. „Want hij vertrouwde de Russen niet.”

Ook liet Cheryl haar slapen in de oude kamer van de man die ze 'nog dagelijks mist', te midden van zijn spullen. Zo lagen er foto's van hem en andere bemanningsleden. Plus het dikke logboek dat hij bijhield tijdens de vijftien maanden in het krijtsgevangenkamp Stalag Luft I in het latere Oost-Duitsland, waar Art net na de bevrijding uit ontsnapte. „Want hij vertrouwde de Russen niet.”

Held 'Heel bijzonder' was het moment waarop ze Art hoorde praten, via een dvd die was gemaakt van een twee uur durende lezing over zijn missies en laatste vlucht. „Daar is-ie dan”, dacht ze. De man die in de loop der jaren een held voor haar was geworden bleek een mens met een 'luiserijk leven'. Zo had hij voordat hij zich in 1942 vrijwillig in de oorlog stortte, al carrière gemaakt als verkoper van Quaker Oats: „Hij wist alles te verkopen, ook in het kamp. Daar ruilde hij bijvoorbeeld sigaretten tegen voedsel.”

vlak na de oorlog probeerde hij het eerst in het leger en daarna bij Quaker Oats. Maar hij bleek moeite te hebben met 'bazen boven zich' en begon voor zichzelf in de verzekeringswereld. En dat heeft hij tot zijn pensioen volgehouden. In 2002 hebben de Starratts Haarlemmermeer nog bezocht. De Floriade, die daar toen werd gehouden, bleek mooi te combineren met bezoeken aan de voormalige Gestapo-gevangenis in Amsterdam en de plekken in Duitsland waar hij daarna gevangen zat.

Bommenrichter Art Starratt, tweede van links, opgebracht door de Duitsers bij Vijfhuizen.

Spookvlucht zonder ballen eindigt met neus in IJtocht

VIJFHUIZEN - De bommenwerper die 24 februari 1944 over de katholieke kerk van Vijfhuizen zield, met Art Starratt aan boord, had eerst een kogellagerfabriek in het Duitse Schweinfurt gebombardeerd.

Al op de heenweg was het vliegtuig beschoten. Op de terugweg raakte het steeds verderop. Bij de grens sprong een deel van de tienkoppige bemanning er veiligheidsshalve uit per parachute. Ook docu-

menten gingen over boord, tot landkaarten aan toe. Toen de mannen het IJsselmeer zagen, dachten ze dan ook dat het Kanaal was. Fel afweergeschut in de kuststrook vertelde een ander verhaal.

'No Balls at all' heette het vliegtuig. De 'Balls' verwijzen naar de commandant van het squadron, majoor Clinton Ball. Na het verlies van neusstuk, tijdens een eerdere missie, kwam er 'No' bij te staan.

Terwijl de motorcracht steeds verder terugliep, besloot de piloot om zijn kist ergens op land neer te zetten. Haarlem wist hij daarbij goed te ontwijken. Vijfhuizen was nog even heftich toen geen enkele motor

deed het nog bleek te doen en het helemaal aankwam op de stuurmanskunst van de piloot. Starratt, die als bommenrichter in de punt van de neus zat, was eerder tijdens de vlucht in zijn been geschoten. En bij de

harde landing botste hij zo hard met zijn hoofd tegen de boordwapens aan de rechter zijkant, dat hij bewusteloos raakte. Ook gezien het vele bloed dachten collega's dat hij dood was. Ze deden wat ze volgens de in-

'Dienstfoto' van Art Starratt.

structie moesten doen: een brandbom op de vleugel plaatsen, vlakbij de brandstoftank. Want de B-17 Flying Fortress mocht niet in handen van de vijand vallen. Dat gebeurde toch, tijdens die onfortuinlijke vierentwintigste missie. De bom werkte namelijk niet en de Duitsers waren snel ter plekke. Zij hadden een kamp in de buurt en snelden schietend toe. Nadat hij was bijgekomen, wist Starratt zelf uit het vliegtuig te klimmen. Maar ook hij werd in het veld gepakt.

'Bewoners laten meebetalen aan veerdienst Kaag en Buitenkaag' Zonder subsidie geen pont

DOOR CHARLOTTE BRUSSEE
KAAG EN BRAASSEM - Bezuinigingen. Ook de pontverkeer Kaag, Paddegat en 't Heen en Weertje ontkenen er niet aan. Als het aan wethouder Ton van Velzen ligt, gaan gemeenten Teylingen en de bewoners van Kaag en Buitenkaag meebetalen aan de veerdiensten.

Weertje, die Kaageiland met Warmond verbinden. De gemeente is nu in gesprek met de beheerders van de pontjes. „We streven ernaar om ze niet te laten vervallen”, zegt wethouder van Velzen. „Dat zou jammer zijn”, beaamt Hoogenboom. „Want ze zetten de Kaag echt op de kaart.”

Te lang Een hogere bijdrage van voetgangers en fietsers is volgens Hoogenboom geen oplossing. „Het lukt nooit om daarmee de kosten te dekken. Daarvoor is de afstand te lang. Per uur steken we vier keer over en we vervoeren maximaal twaalf mensen tegelijkertijd. En als het slecht weer is, zie je niemand. Als de afstand wordt verkort, heb ik geen subsidi-

die nodig. Maar dat is helaas geen optie.” Vorig jaar heeft gemeente Teylingen tijdelijk meebetaald aan de twee veerbootjes. Wethouder Van Velzen hoopt dat Teylingen de subsidiëring in de toekomst helemaal over kan nemen. „Daar varen de pontjes immers heen. En wij betalen de grote pont al.” Mocht dit niet lukken, dan is er volgens Hoogenboom en zijn collega Wouter van Leersum, beheerder van Paddegat, geen toekomst voor de fietspontjes. „Maar daar ga ik zeker niet van uit”, zegt Hoogenboom verwachtingsvol.

Om een halve ton te bezuinigen moet er ook geld weggekaapt worden bij pontveer Kaag, die 365 dagen in het jaar, dag en nacht geopend is. Bewoners van Kaag en Buitenkaag gaan nu gratis het eiland af en op. Toeristen betalen voor de overtocht. De rest wordt betaald door Kaag en Braassem.

Bijdrage „Het is geen taak van de gemeente om deze grote veerboot varend te houden”, zegt van Velzen. „Dus wellicht dat de bewoners van Kaag en Buitenkaag dan ook een bijdrage gaan leveren.” Maar zover is het nog niet. „We hebben een contract tot 2018, dus is de grote pont nog drie jaar verzekerd”, zegt Hoogenboom. „Ik maak me voorlopig nog geen zorgen.”

Bewoners moeten misschien meebetalen aan het pontje bij Kaag. ARCHIEFFOTO

Onzekerheid troef rond Brinkmann

HAARLEM - Rond de ontwikkeling van de Brinkmann Passage heerst grote onzekerheid. ABN Amro heeft het persoonlijk faillissement aangevraagd van Roger Lips, de man achter de Lips Capital Groep die eigenaar is van het voormalige winkelcomplex aan de Grote Markt.

Wethouder Ewout Cassee (Ruimtelijke Ordening) zegt met de armen over elkaar te moeten toezien hoe de ontwikkeling van deze prominente plek in Haarlem verloopt. Eerder was door de gemeente een deal gesloten met Roger Lips over de verkoop van de bovenste etages van het complex, maar deze overeenkomst is volgens Cassee door de gemeenteraad verworpen.

De gemeente, als eigenaar van de etages 2 tot en met 5 boven het winkelcentrum, is volgens Cassee privaatrechtelijk gezien niet meer dan de buurman zonder zeggenschap.

De D66-wethouder wil liever niet vooruitlopen op de situatie dat de Lips Capital Group in het kielzog van Roger Lips eveneens onderuit zou gaan. Lips, ook bekend van het mislukte winkelcentrum The Wall langs de A2 bij Utrecht, heeft een dikke miljoenen schuld bij diverse banken en over zijn aangevraagde faillissement komt naar verwachting deze week een uitspraak.

Cassee: „De banken laten iemand met 40.000 euro schuld eerder failliet gaan dan iemand met 400 miljoen euro schuld. Zo'n hoog bedrag kunnen ze niet afboeken.”

Op de vraag of Haarlem in dat geval bereid is op te treden als projectontwikkelaar, houdt Cassee zijn lippen op elkaar. Dat vindt hij niet aan de orde zolang de Lips Capital Groep doet wat ze nu doet. „Ja, er is onzekerheid over de financiële positie van Lips, maar of het project Brinkmann in zwaar weer zit is niet helder. Ik ben niet ongeruster geworden dan ik al was, want met de hele vastgoedsector gaat het slecht. Maar vooralsnog zie ik niet gebeuren dat de gemeente als projectontwikkelaar gaat optreden bij de Brinkmann Passage.”

In de passage wordt nu door bouwbedrijf Nijssen uit Warmenhuizen en een sloopbedrijf gewerkt. Links en rechts lopen bouwvakkers rond.

De opzet is dat de passage ruimte gaat bieden aan enkele grote winkels. Namen van winkelbedrijven die zich hier willen vestigen, zoals de Hema en parfumerie Douglas, zoemen in Haarlem rond maar hun komst is nog niet bevestigd. Voordat een winkel in de passage zijn intrek kan nemen moet er heel wat gebeuren. De passage is van binnen gestript en de opbouw van het nieuwe interieur en de nieuwe wanden moet nog beginnen.

Een woordvoerder van de Lips Capital Groep laat weten dat Lips niet wil reageren op vragen.

Directeur GGD

HAARLEMMEER - Gemeentesecretaris Bert van de Velden van de gemeente Heemskerk wordt directeur publieke gezondheid bij de GGD Kennemerland. Hij begint op 1 juni en volgt daarmee Ineke van der Zande op die tot voor kort deze functie heeft uitgeoefend. Van der Velden is in het verleden ook gemeentesecretaris in Zandvoort geweest.

Weer persoon voor trein

HALFWEG - Het treinverkeer tussen Haarlem en Amsterdam-Sloterdijk is maandagnacht even na twaalfen stil komen te liggen, omdat ter hoogte van Halfweg een persoon voor de trein sprong. Hulpdiensten spoedden zich naar station Halfweg om hulp te verlenen. De traumahelicopter vloog enkele rondjes boven Halfweg en Zwanenburg en landde uiteindelijk op een nabijgelegen open veld.

Ondanks de hulpverlening is het slachtoffer bij de aanrijding overleden. De hulpdiensten zijn nog geruime tijd bezig geweest met de afhandeling van het ongeval. De Oude Haarlemmerstraatweg richting Halfweg was hierdoor afgesloten voor het verkeer.

Maandag gebeurde een zelfde soort ongeval in Heemstede.

ACTUEEL
* Nieuws
* Foto's
* Video
haarlemsdagblad.nl